

Verslag inspiratiebijeenkomst 'Rijker visiteren met meer impact'

Aan: Aanwezigen
Betreft: de start van een nieuwe experimentenronde 'Rijker visiteren met meer impact'
Van: Claudia Siewers
Datum: 4 maart 2021

Samenvatting

SVWN is op 4 maart 2021 gestart met een geslaagde inspiratiebijeenkomst over experimenteren in het kader van Rijker visiteren met meer impact. Anders visiteren (met werkvormen), anders rapporteren of een andere visitatie-inhoud staan centraal in dit experiment. Er werden tien pitches gepresenteerd van visitatiebureaus en corporaties. De komende tijd worden de voorstellen verder uitgewerkt. De uitkomst van de experimenten wordt verwerkt in bouwstenen voor een nieuwe methodiek.

Inleiding

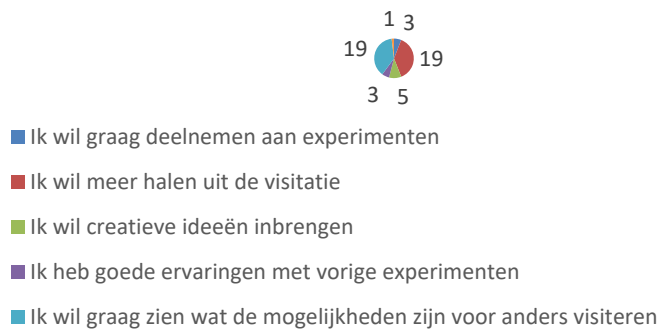
Op 4 maart 2021 heeft SVWN een digitale inspiratiebijeenkomst gehouden voor de visitatiebureaus en de corporaties die in 2021 en 2022 gevisiteerd moeten worden. Om de toegevoegde waarde van visitatie voor corporaties, belanghebbenden en de samenleving als geheel te vergroten wil SVWN, samen met woningcorporaties, visiterende bureaus en andere betrokkenen, vernieuwingen in dit instrument van maatschappelijk verantwoord en leren bevorderen en beproeven. In het experiment 'Rijker visiteren met meer impact' wordt ingezet op de wijze van visiteren, dat wil zeggen op vernieuwingen in het proces, in werkwijzen, in vormen en in gehanteerde tools. Vastgesteld is namelijk dat visitatie (en de visitatierapporten) kan (kunnen) winnen aan toegankelijkheid en dat ook de impact (gebruik en doorwerking) van visitatie groter kan.

De bijeenkomst

De aanwezigen worden welkom geheten door Claudia Siewers, directeur-bestuurder van SVWN en Paul Doevendans, dagvoorzitter en begeleider van de experimenten. Ritske van der Heide van Haagse Beek begeleidt de technische faciliteiten van de bijeenkomst.

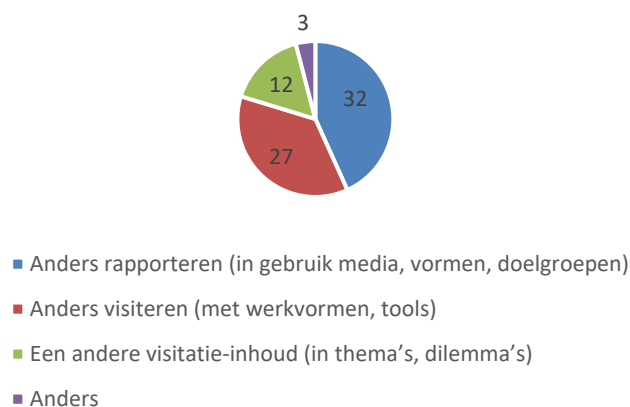
In een eerste poll wordt geïnventariseerd welke redenen er zijn om mee te doen aan het experiment.

Welke redenen zijn er om mee te doen aan deze bijeenkomst?

Vervolgens wordt geïnventariseerd wat Rijker visiteren inhoudt voor de aanwezigen.

Wat betekent rijker visiteren?

Het anders rapporteren wordt door de aanwezigen als een kans gezien. Dat geldt ook voor het anders visiteren. Beiden doen een beroep op de creativiteit. Als idee wordt het voorstel gedaan om geen rapport op te leveren maar bijvoorbeeld een website met oneindig aantal mogelijkheden zoals de voorzitter die het vertelt, in termen van bereikbaarheid, haalbaarheid en leefbaarheid veel kansen. Een visitatie moet voldoen in de behoefte van een corporatie en niet alleen terugkijken maar ook vooruitkijken.

Pitches

De aanwezigen krijgt de kans om een pitch te houden en daarin diens 'droomexperiment' te presenteren. De visitatiebureaus hebben ieder een pitch voorbereid om mee te starten. Ook de aanwezige woningcorporaties worden in de gelegenheid gesteld om hun pitch te presenteren.

Er worden tien pitches gepresenteerd:

1. Leefwereld ontmoet systeemwereld (Raeflex)
Bewoners en wijken centraal in de gesprekken, gericht op de toekomst.
2. Visitatie als continu leerproces (Procorp)
Van één keer in de vier jaar visiteren naar een continu leerproces.

3. Impact door aandacht (Pentascopes)
Voor de mens in de wijk, voor de onderwerpen die ertoe doen en toekomstgericht.
 4. Thema's voor de toekomst (Ecorys)
Relevante thema's in de lokale context met een brug naar de toekomst.
 5. Blik op de toekomst (Cognitum)
Opgaven voor de toekomst, bredere betrokkenheid en effectieve samenwerkingsverbanden.
 6. Visitatie volgens de bedoeling (Tiwos)
Toetsen van de bedoeling, compact rapport, geen dubbelingen.
 7. Visitatie die vooruitkijkt (Leystromen)
Visitatie valt samen met het ondernemingsplan.
 8. Visitatie met rendement (Heuvelrug Wonen)
Sluit aan bij de pitch van Tiwos.
 9. Maatschappelijk gesprek op basis van wat er al is (Beter Wonen)
Visitatie op basis van informatie die al beschikbaar is.
 10. Begeleide zelfvisitatie (Raeflex)
Met alle betrokkenen om tafel, in twee dagen de thema's bespreken en klaar.
- Raeflex zond nog een pitch na:
11. Visitatierapport verrijken voor meer impact
Soepele eisen rapport (visueel en aantrekkelijk), beleidsagenda voor de toekomst.

In de bijlage zijn de gepresenteerde pitches opgenomen.

Vervolgens worden de aanwezigen in break-out rooms geplaatst om de pitches verder uit te werken. Er worden vijf break-out rooms gemaakt voor de vier pitches waarvoor de meeste interesse is. Twee break-out rooms hebben hetzelfde onderwerp.

Terugkoppeling break out room

Visiteren volgens bedoeling

In het verleden was visiteren bedoeld om van te leren en werden er geen cijfers gegeven. De suggestie wordt gedaan om niet meer te werken met cijfers maar alleen nog te kijken naar wat er is geleerd.

Leefwereld ontmoet systeemwereld

Het startpunt is dat in drie gesprekken de bewoners centraal staan, de wijk en toekomstige ontwikkelingen en dat vervolgens vier essentiële vragen worden gesteld. De omgeving beoordeelt vervolgens. Er moet ruimte zijn om een reflectieve blik te hebben en te nuanceren en objectiveren. Het totaal kan in twee kantjes worden opgeschreven zodat iedereen begrijpt wat er is gebeurd.

Visiteren met toekomst:

Visitatie kan helpen prioriteren door terug te kijken en helpen met vooruit kijken. Bijvoorbeeld als input voor een beleidscyclus. Visitatie kan helpen bewoners meer in positie te brengen (opdrachtgever worden). Visitatie kan ook bijdragen aan het in kaart brengen van rollen in het netwerk.

Visitatie als continu leerproces (visitatie als startpunt van een reis naar de toekomst):

Het loopt continu door, in plaats van achteraf controlerend en gericht op ontwikkeling en stimulering.

Vervolg

SVWN heeft een handreiking experimentvoorstel gemaakt met een kader waaraan een visitatie minimaal moet voldoen. Een corporatie kan samen met het visitatiebureau een eigen experimentvoorstel uitwerken en dat voorleggen aan de projectleider experimenten van SVWN, waarbij wij zoveel mogelijk nieuwe initiatieven die toegevoegde waarde voor de visitatie leveren willen laten uitvoeren.

Afsluiting

Tot slot worden alle aanwezigen hartelijk bedankt voor hun aanwezigheid en inbreng.

Paul Doevendans
Astrid Blankenstein
Claudia Siewers

Opgaven voor de toekomst in visitatie

Aanleiding

- Maatschappelijke vraagstukken (nu in beeld in verkiezingsprogramma's):
Bouw 1 miljoen woningen, klimaatopgave, leefbaarheid/inclusiviteit
Schaf verhuurdersheffing af

Hoe

- Bij start visitatie keuze relevante thema's in lokale context, past in 6.0
- Analyseren bestaande prestatieafspraken op brug naar toekomst
- Opties voor aanvullende opgaven en prestaties formuleren
- Meenemen in alle vier de prestatievelden
- Leren van lessen uit verleden (lerend vermogen bij nieuwe opgaven)
- In recensie reflecteren met een agenda voor de toekomst
- Expliciet: geen advies, maar inventarisatie opties als kans

KIES VOOR WONEN

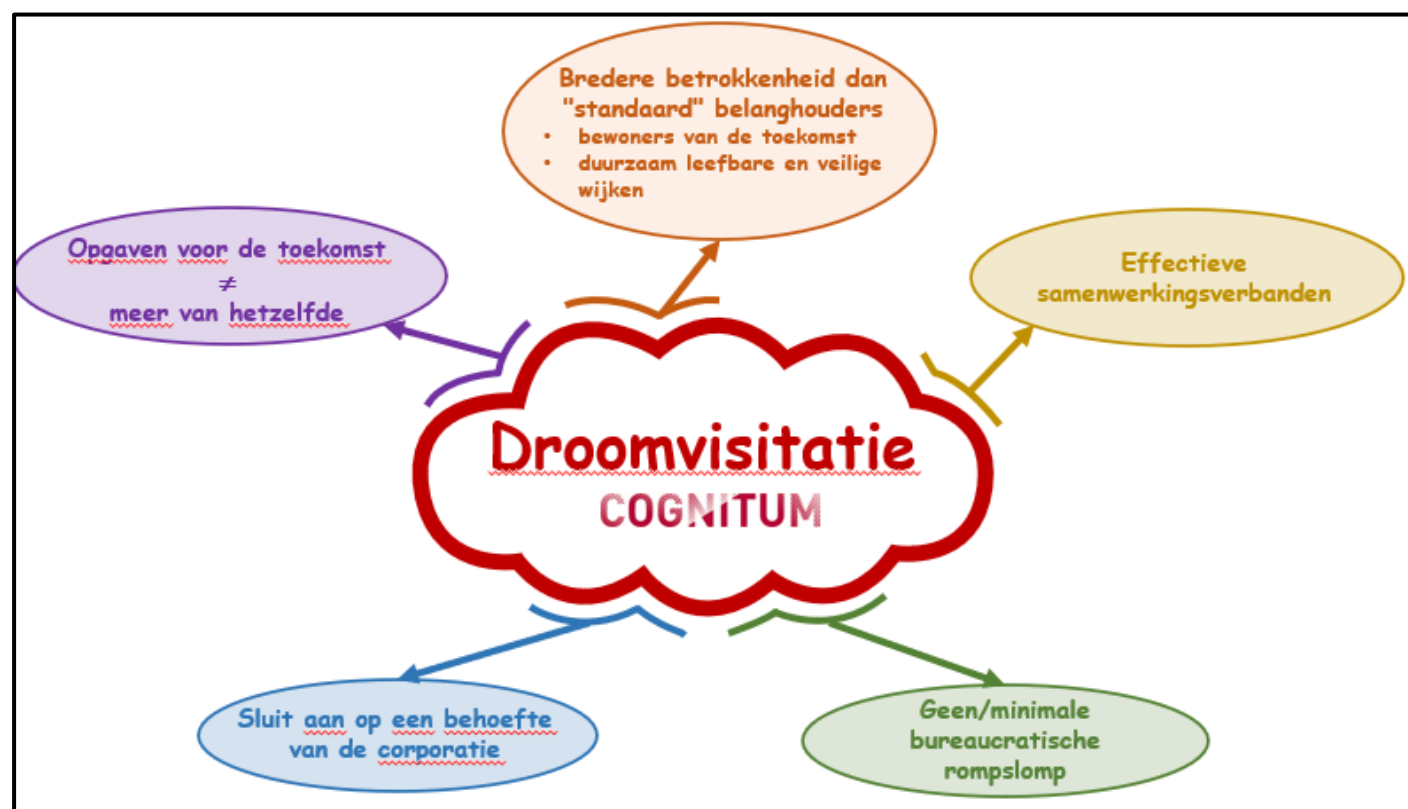

Bron: Aedes

Visitatierapport verrijken voor meer impact

1. Terugblikken, verantwoorden om te leren en ontwikkelen
2. Meer ruimte/Minder vaste eisen aan 1e deel visitatierapport,
 - daarmee recensie en samenvatting centraler stellen
 - en daarmee publieksgerichter maken
3. Aantrekkelijker en visueel vormgeven en presenteren visitatie:
 - Infographics en beeldmateriaal
 - Interactieve terugkoppeling dmv bijeenkomst of bijv. website maken
4. Grotere nadruk op de beleidsagenda voor de toekomst:
 - Wat zijn de opgaven en ambities?
 - Wat zijn gedeelde doelen van de corporatie en belanghebbenden?

Pitch Procorp droomexperiment SVWN 4 maart 2021

Het valt ons op dat veel corporaties voorafgaand aan de visitatie enigszins huiverig zijn voor de uitkomst en dat ze soms zelfs hun vrees voor lage cijfers uitspreken. In onze droomvisitatie weet de corporatie al in grote lijnen wat er uit gaat komen, omdat het implementeren en leren van de visitatie een continu proces is. Bij onze droomvisitatie zijn de gesprekken leuk, laagdrempelig maar in de basis wel zakelijk. Na afronding van de visitatie krijgt iedere belanghebbende een eigen terugkoppeling op maat, dit kan in tekst, maar ook in beeld. Er is aandacht voor zowel de interne als de externe belanghebbenden. Op die manier weet iedere belanghebbende wat de uitkomsten zijn en waar de eventuele leer- en aandachtspunten liggen, zonder dat ze het hele rapport door moeten spitten. Met name voor huurders kan dit namelijk een hele kluit zijn. Na afronding van de visitatie monitoren we periodiek hoe het staat met het implementeren van de verbeter- en aandachtspunten vanuit de visitatie. Alle belanghebbenden wordt laagdrempelig gevraagd om hun visie op de voortgang te geven. Op die manier gaan we van vierjaarlijks visiteren naar een proces van continu leren.

Ontmoeting leefwereld en systeemwereld

Droompitch Rijker visiteren

Drie gesprekken

- 1) Bewoners centraal
.Huurdervertegenwoordigers, bewonerscommissies
- 2) Wijk centraal
. Werkers en actieve bewoners uit de praktijk (welzijn, politie, actieve bewoners, medewerkers corporatie)
- 3) Toekomst centraal
.Gemeente, raad, maatschappelijke instellingen

Vier vragen

- 1) Wat is de betekenis van de corporatie voor jullie?
- 2) Wat zien jullie als belangrijkste opgaven?
- 3) Wat gaat goed, wat kan beter?
- 4) Welke concrete afspraken kunnen we maken?

Opzet

binnenring spreekt, buitenring luistert

5 a 6 spreekt	max 12 luistert, noteert inzichten
•Huurders	•Corporatievertegenwoordigers (ook medewerkers), anderen (gemeente/zorg)
•Wijkwerkers/ vrijwilligers	•Huurders, corporatievertegenwoordigers, wethouder, anderen
•Toekomststrategen	•Huurders, corporatievertegenwoordigers, anderen

Opbrengst

Gedeelde inzichten, gedeeld eigenaarschap

- Gedeelde inzichten over de opgaven, wat goed gaat en wat beter kan
- Bredere groep die leert van de gesprekken
- Beleidsagenda gedragen door netwerk
- Bredere betrokkenheid medewerkers corporatie, niet alleen directeur en RvC
- Agenda voor gesprek met netwerk over vervolgstappen, gedeeld eigendom